

REPRESALIAT: Miquel Daura i Batista¹

En Miquel Daura, natural d'Ascó (Tarragona), va néixer el 8 de març de 1880 i va morir el 20 de juliol de 1963, a Esparreguera. Fill de Miquel i Francisca. Va viure a Monistrol, on va conèixer la seva esposa. Posteriorment, va anar de masover a Can Paloma, una masia del terme d'Esparreguera. El Miquel tenia un ruc amb el qual organitzava passejades a Montserrat i, a més, treballava al camp. Quan va tenir l'oportunitat, va anar de masover a Can Paloma² amb la seva dona i els seus fills.

Era Rabassaire i votant d'Esquerra Republicana; un cop acabada la Guerra Civil, va ser internat en un camp de concentració i reclus a la presó de Sant Elies (Barcelona), i li demanaren una pena de 12 anys i un dia. Segons el document que consta a l'Arxiu Municipal d'Esparreguera, l'any 1941 li commutaren la pena de 12 anys de presó (en aquesta fitxa es parla de presó cel·lular de Barcelona) a la de 6, després d'haver complert 1 any i sis mesos a la presó. Fou acusat de tinença d'armes i de requisar objectes de valor dels propietaris de la finca. A la fitxa abans citada podem llegir:

Miquel Daura amb el seu nét. Font: Arxiu familiar.

Desde antes de estallar el Glorioso Movimiento Nacional era de ideales izquierdistas y pertenecía a la unión de rabassaires de Cataluña. Fué acusado de haber practicado registros en Can Estruch del Cairat junto con patrulleros de mala fama.

¹ Document realitzat a partir de l'entrevista a Montserrat Gotsens Daura, dins del projecte: *Memorial Democràtic del Baix Llobregat; de les experiències personals a l'èxit col·lectiu*. Entrevistadores: Blanca Mampel i Joana Llordella. Data: 2 de juliol de 2009, Olesa de Montserrat. Transcriptor: Oriol Rovira i Martorell. Durada de l'entrevista: 43 min 26 seg.

²Can Paloma: Masia anterior al 1500, malgrat el canvis de propietaris ha subsistit el nom. A la primera meitat del segle XIV aquesta casa va ser anomenada el mas Rosselló o Sa Palanca Jussà (La Palanca Baixa), pel fet de ser emplaçada al coll que porta aquest nom. L'any 1627 Jacint Paloma exercia el càrrec de jurat de la vila. El 1890 un altre membre de la família Paloma era anomenat lo Hermitanet pel fet d'estar encarregat de la propera ermita de Santa Margarida. Aquest costum ha arribat fins ara ja que els actuals masovers de Can Paloma són els que tenen la clau de l'ermita. Des de principis de segle xx ha estat propietària de la masia la família Deu. Abans era propietària la família Pedroses. PAULO, J. (1989): *Guia Topogràfica i toponímica del terme d'Esparreguera*, pp.75.

En Daura va obtenir la llibertat condicional l'any 1941. A diferència d'altres presos, no va ser desterrat i va poder tornar al seu poble on va continuar portant la masia de Can Paloma.

23

leg. _____ exp. _____

APELLIDOS Daura Batiata NOMBRE Miguel

Naturalize Ascó Provincia Tarragona

Años de edad _____ Hijo de Miguel y de Francisca

Estado casado Número de hijos 3 Profesión labrador

Lugar donde residió durante el Movimiento Esparraguera " Can Paloma "

Prisión de procedencia celular de Barcelona

Delito Auxilio a la rebelión

Condena impuesta 12 años Conmutación 6

Tiempo extinguido en prisión un año y seis meses

Fecha de salida en libertad condicional y Ley o Decreto en que está comprendida 20 Agosto de 1941

Si está sujeto a destierro no

Lugar donde no puede residir _____

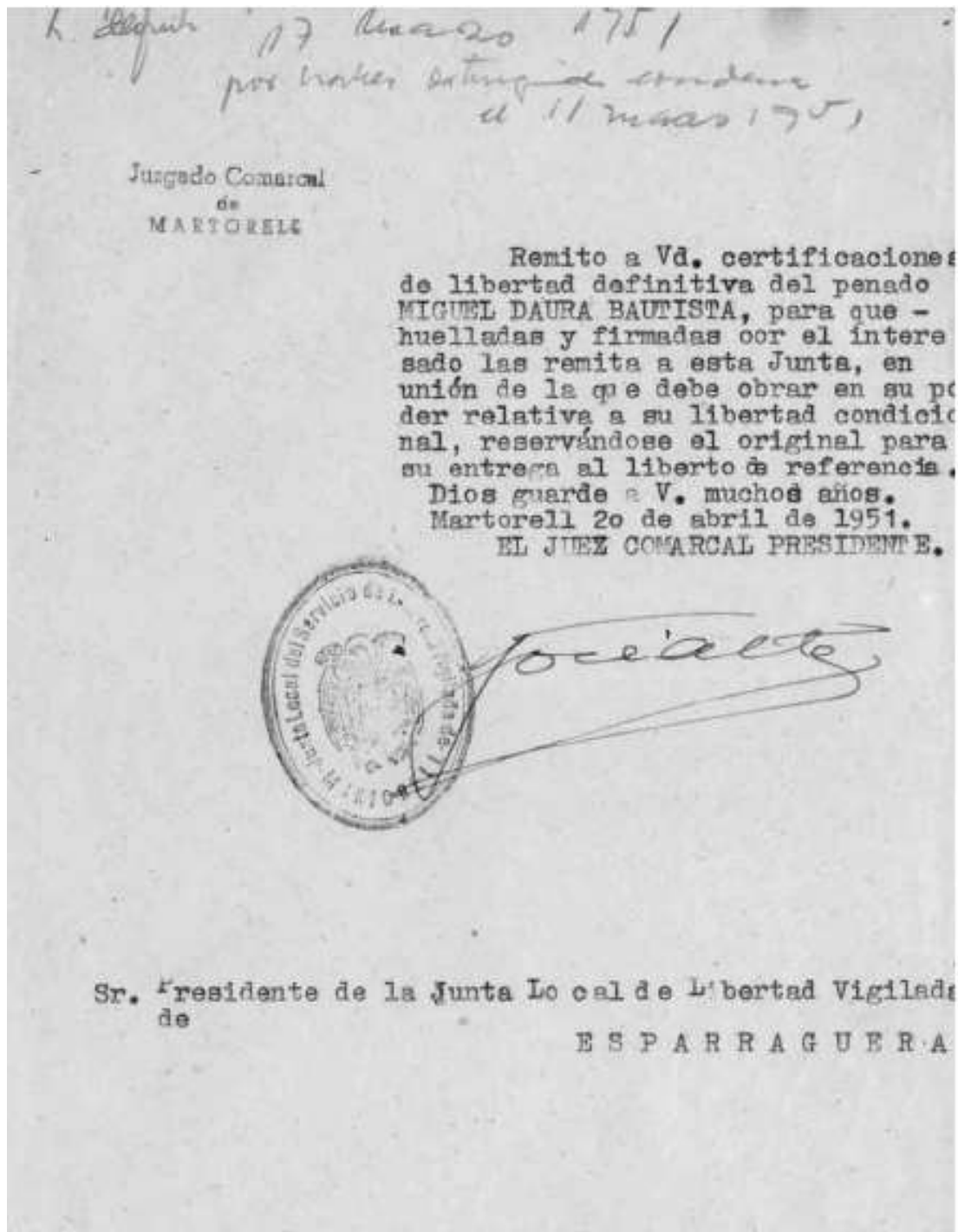
Si permaneció a la masonería no

Fecha en que le corresponde el licenciamiento definitivo _____

Residencia actual Esparraguera " Can Paloma

Aquest document acredita que Miquel Daura va obtenir la llibertat provisional el 20 d'agost de 1941, després de complir un any i sis mesos de presó per "auxilio a la rebelión". Font: AMES

Document del Jutjat Comarcal de Martorell adreçat al Presidente de la Junta Local de Libertat Vigilada d'Esparraguera que certifica l'obtenció de la llibertat definitiva de Miquel Daura a l'any 1951. Font: AMES

La Montserrat, la seva néta, ens relatà que el seu avi, Miquel Daura, durant la guerra, va haver d'acompanyar uns milicians, que havien ocupat Can Castells – que aleshores era dels frares de Montserrat– juntament amb el fill gran, que el

va voler acompanyar, a fer un registre a Ca n'Estruc³ del Cairat – o Ca n'Estruch Nou –perquè creien que tenien frares de Montserrat amagats, i així, si hi anava un veí, com era el cas, seria més probable que els obrissin la porta.

Però.. i el tiet diu que va dir: Si us emporteu el pare jo també vinc! Perquè el pare sol no anirà enlloc! Ell va ser valent aquella nit, era el germà més gran! I se'n van anar a trucar a Ca n'Estruc, i els van dir: ara truqueu i dieu que sou l'Àngel i el Miquel de Can Paloma.

Els milicians van anar a la masia, i un cop allà, van fer el registre però no hi van trobar cap frare.

Durant la revolució, en Daura continuà vivint a Can Paloma, a la casa dels masovers. A la casa dels amos, en alguna ocasió hi havien pernoctat alguns oficials de l'exèrcit. És per això que la família havia baixat alguns objectes de la casa dels amos a casa seva.

Can Castells propera a Can Paloma, masies situades al camí vell de Monistrol o camí de la cova de l'Ànima. Font: Viquipèdia

Finalitzada la guerra, la Guàrdia Civil (potser per una denúncia d'algun veí) va anar-hi a requisar-los una escopeta que tenia en Daura –tot i que ho havien comunicat a l'"alcalde" de Can Sedó i aquest els havia dit que se la podien quedar sense cap problema–. Aleshores van trobar aquests objectes de la casa

³Vora el camí vell de Monistrol, a més de Can Paloma, hi ha Can Vinyals, Can Castell del Mas i els Astrucs. <http://www.enciclopedia.cat/EC-GEC-0024864.xml> [data de consulta, maig 2016].

dels senyors de Can Paloma⁴. Malgrat que la seva filla va anar a Can Sedó per intercedir pel seu pare, ja era massa tard perquè se l'havien endut a la presó de Sant Elies. El fet és que en Miquel va estar pres durant 16 mesos i va deixar al mas l'esposa, un fill i dues filles, la més petita morí de tuberculosi.

La majoria de membres de la família Daura van anar al front. Com deia la Montserrat, la seva àvia sempre exclamava:

És que tota la joventut és a la guerra! Tenim tota la família a la guerra! Tenim tots els cosins, els marits de cosines, els *novios*, els germans dels *novios*... vull dir, que tota la joventut és a la guerra!

Masia de Can Paloma. Font: arxiu familiar

El seu fill, l'Àngel Daura Soldevila, va estar al front del Segre; també patí la mateixa sort que el seu pare i fou reclòs al Batalló de Treballadors núm. 8 (Canfranc, Osca), d'on en sortí el 27 de maig de 1939, amb l'obligació de presentar-se a la Guàrdia Civil d'Esparreguera, tal com consta en el document annexat a continuació. L'Àngel va estar presoner a diversos llocs, Santoña, Miranda de Ebro, i l'últim lloc, a Jaca d'on en va sortir.

⁴ La família Deu durant generacions s'havia dedicat a la destil·lació d'alcohols; licors famosos per la seva qualitat, que van incloure en el llenguatge popular dites com: "va ser un banquet de Cal Deu" o "va armar-se la de Cal Deu".
https://ca.wikipedia.org/wiki/Can_Deu_%28Barcelona%29 [data de l'última consulta, 6-5-2016]

REGIMIENTO DE INFANTERIA LEPANTO N.º 5

El Trabajador de la 3.ª del 8 de ~~Castellón~~
Àngel Daura Soldevilla
que se incorporó el día 1.º de Enero
de 1939, procedente del reemplazo 1.930 marcha
licenciado con esta fecha, según C. G. Inspección
Campes Concentración 27 Mayo último
teniendo la obligación de presentarse al C.
Cent. 2.º ~~de~~ ~~provincia~~ ~~de~~ ~~su~~ ~~residencia~~
fijando su residencia en Espartero de Alcanar
(Barcelona) calle _____
n.º _____ sirviéndole la presente tarjeta para accredi-
tar su situación ya que no posee el interesado su Car-
tilla Militar.

Canfranc Huesca 10 de Octubre de 1939

Año de la Victoria.

Document del 10 d'octubre de 1939 on s'indica que Àngel Daura va estar al camp de concentració de Canfranc. Font: arxiu família Daura

Vacuna T. A. S. 1.ª inyección	2.ª inyección
Historia Patológica	
Ingresó en la enfermería por	
Ingresó en el Hospital de	
Observaciones	
<p>El día 17-1-39.</p> <p>de diciembre de 1938</p> <p>ASO TRIUNFAL</p> <p>El Médico</p> <p><i>[Signature]</i></p>	

Document del dia 18 de desembre de 1938, que fa referència a Àngel Daura Soldevila, traslladat a Miranda de Ebro, després de passar per la comissió classificadora el 17 de desembre de 1938. Font: arxiu família Daura

Campo de Concentración de Prisioneros de
Batallón de Trabajadores núm.

Un altre germà del Miquel, en Fidel Daura, pagès de professió –també treballava a la finca de Can Paloma– va marxar voluntari al front, acompanyat d'un cosí seu. Va estar a Guadalajara.

La finca Can Paloma no es va col·lectivitzar durant la guerra, però els amos, la família Deu⁵, es van haver d'amagar per por a les represàlies.

Font: arxiu família Daura

Camp de concentració de Santoña
Presoner: Àngel Daura Soldevila
Natural de Monistrol de Montserrat
Edat: 29 anys
Apte per a treballar
Filiació política: Unió de Rabassaires.
Solter
Fet presoner al Segre

La nostra informant

Montserrat Gotsens Daura

La Montserrat Gotsens és la néta del Miquel Daura Batista, represaliat, i neboda de Fidel Daura Soldevila, un altre represaliat. El seu pare era Josep Gotsens, d'Olesa de Montserrat. Resideix a la mateixa població on es va casar amb Abundio Cambroner, que era originari de Conca, amb el qual va tenir quatre fills. Té un germà, en Miquel, que viu a Barcelona. Al col·legi va ser alumna de la senyoreta Pardinilla i el Sr. Ferrà, mestres que també patiren la repressió del franquisme. Va treballar al tèxtil (era ordidora) fins que es va casar.

Explica els records de la seva mare del dia que van anar a votar i que va ser la primera vegada que les dones podien votar. També té records de les masies de Ca n'Estruc del Cairat i de Can Paloma, un entorn on visitava sovint els seus avis.

Quan parlem de la repressió, rememora un dia de Tots Sants que una senyora d'Olesa de Montserrat, anava cap a Abrera a portar un ram de flors als difunts enterrats en una fossa comuna. Ella se la va trobar a l'estació, i aleshores pensà que s'havia de ser molt valenta en aquella època per anar-hi.

Els seus pares eren antifranquistes i ens recorda un dia que Franco visità la seva vila i que van fer posar banderes a tot arreu:

I posar aquelles banderes a nosaltres ens va suposar un escarni, i jo me'n recordo d'una veïna que, d'allò..., que em va dir: Té! Que a la impremta en venen (...) Vés-me a comprar-ne una de paper (...) i després em donaré el plaer d'estripar-la.

Va anar a les primeres llistes municipals amb el partit socialista, com a independent. Va entrar en el món de la política gràcies a una coneixença que va fer quan entrà a l'AMPA de l'Escola Nostra Senyora de Montserrat d'Olesa, amb qui van començar l'associació. Als 37 anys, en tenir el quart fill, deixà la política per dedicar-se a la família i perquè, segons diu ella, s'hi va veure forçada pel partit, el PSC. A les segones eleccions democràtiques li van tornar a proposar d'anar a les llistes municipals del PSC, però aleshores va ser ella que no va voler.

Una de les seves filles, l'Àngels Cambroner, va militar al PSC, però posteriorment fou regidora per l'Entesa dels Olesans formant part del govern de coalició PSC-CIU-Entesa dels Olesans en el període 2007 -2011.